

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

TIEDOTUSTILAISUUS –

Yleissivistävän koulutuksen
ja varhaiskasvatuksen
valtionavustushaku 2019

Tilaisuuden ohjelma 15.2.2019

10.00–10.30 Ilmoittautuminen ja kahvitarjoilu

10.30–11.15 Tilaisuuden avaus

Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen
valtionavustushaun teemoja 2019

11.15–11.30 Keskustelua ja kysymyksiä

11.30– 12.00 Hankkeiden hallinnosta

12.00 Tilaisuus päättyy

VALTION- AVUSTUKSET 2019

Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen hakukokonaisuus
Haku aika 15.2.–21.3.2019

Varhaiskasvatuksen järjestäjät

- Positiivinen diskriminaatio varhaiskasvatuksessa
- Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa
- Kansainvälistyminen yleissivistävässä koulutuksessa ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa

Lukiokoulutuksen järjestäjät

- Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa
- Kansainvälistyminen yleissivistävässä koulutuksessa ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa
- Lukiolain toimeenpääntö ja lukiokoulutuksen laadun kehittäminen
- Pilottihankkeet lukio-opiskelijoiden oppimateriaalikustannusten alentamiseksi

Esi- ja perusopetuksen järjestäjät

- Kaksikielinen opetus
- Kielten tutoropettajatoiminta
- Koulujen kerhotoiminta
- Koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa
- Tutoropettajatoiminnan alueellisten verkostojen vakiinnuttaminen
- Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa
- Kansainvälistyminen yleissivistävässä koulutuksessa ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa

Muut

- Vapaa sivistystyö (15.2.–19.3.)
- Vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutuksen järjestäminen (haku auki 19.12. asti)

- Varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta koskevien valtionavustusten yhteinen haku avattu
- Haettavissa yhteensä noin 70 miljoonaa euroa
- Kansallinen kehittämisrahoitus ensimmäistä kertaa koottu yhteen
- Tukee suunnitelmallisempaa kehittämistä

Positiivinen diskriminaatio varhaiskasvatuksessa

- Haettavana **10 milj. euroa** tukemaan haasteellisilla alueilla toimivien päiväkotien ja perhepäivähoitoyksiköiden toimintaa ja kehittämistä. Huom. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvohaku)
- Valtion erityisavustusta voidaan käyttää:
  - lisähenkilöstön palkkaamiseen
  - lapsiryhmien kokojen pienentämiseen
  - toimintamallien kehittämiseen ja kokeiluihin.
- Avustuksen määräytymiseen varhaiskasvatuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat indikaattorit:
  - 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta vuonna 2017
  - työttömyysaste vuonna 2017
  - vieraskielisen väestön osuus vuonna 2017
  - maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä olleet lapset vuonna 2018
  - mahdollisesti harkinnanvaraisen valtionavun taseus perustuen kunnan verokertymään asukasta kohden.

Kaksikielinen opetus

Haettavana 842 000 euroa

Tavoitteet esitettävälle hanketoiminnalle

- kaksikielisen opetuksen käynnistäminen, laajentaminen ja kehittäminen
- jatkumon kehittäminen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun
- verkostotoiminta
- vastavuoroisen kielikylypöpetuksen järjestäminen
- koulujen välisen yhteistyön kehittäminen hyödyntäen esimerkiksi tandemopetusta

Valtionavustuksen käyttökohteet

- lastentarhanopettajien, esi- ja perusopetuksen opettajien sekä koordinaattoreiden palkkakustannukset
- suunnittelusta ja tiedottamisesta aiheutuvat kustannukset
- hankkeen toteuttamiseen vaadittavat tukimateriaalikustannukset
- verkostoituminen sekä koulutus- ja suunnittelupäivistä aiheutuvat kustannukset
- verkko-opetuksesta ja virtuaalisesta yhteydenpidosta aiheutuvat kustannukset.
- avustusta ei voi käyttää ulkomaanmatkoihin tai oppilaiden matkoihin kotimaassa eikä laitteiden hankintaan

Kielten tutoropettajatoiminta ja opettajien täydennyskoulutuksen järjestäminen

Vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetus

Avustuksen käyttötarkoitus

- varmistaa vuosiluokilla 1–2 A1-kielen opetusta antavien opettajien pedagoginen ja ammatillinen osaaminen

Kielten tutoropettaja toimii

- vertaistukena ja –kouluttajana
- alueellisten, valtakunnallisten ja teemallisten verkostojen jäsenenä tai verkoston vetäjänä.

Tavoitteita

- vahvistaa luokanopettajien ja kielenopettajien yhteistyötä
- tukea opetussuunnitelman perusteiden toimeenpanoa
- tukea kielipedagogiikan jatkumo vuosiluokille 3–6
- vahvistaa perusopetuksen ja esiopetuksen järjestäjien yhteistyötä nivelvaiheessa

Täydennyskoulutuksissa tulee huomioida seuraavaa

- koulutuksilla pyritään tavoittamaan kaikki vuosiluokkien 1–2 A1-kielen opetusta antavat opettajat ja sitä järjestävät koulut ja kunnat
- paikallisen ja alueellisen täydennyskoulutuksen tarve suomen- ja ruotsinkielisissä kunnissa
- mahdollisuus osallistua koulutuksiin myös etäyhteyksiä käyttäen

Koulujen kerhotoiminta

- Valtionavustukseen varattu **noin 5,9 milj. euroa**.
- Koulun kerhotoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain (628/1998) 47 §:ssä ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 -asiakirjassa määriteltyä perusopetuksen yhteydessä oppilaille järjestettävää kerhotoimintaa.
- Mukana myös Peruskoulufoorumin (asetettu 2016) linjaamat tavoitteet ja toimet, joiden avulla edistetään oppimista, vahvistetaan hyvinvointia ja tuetaan opetussuunnitelman toteuttamista.
- Vuoden 2019 avustusta kohdennetaan niin, että
  - kerhotarjonta lisää oppilaiden mahdollisuuksia tutustua erilaisiin harrastuksiin pääsääntöisesti vuosiluokilla 3–9
  - kerhotoimintaa suunnataan vähän harrastaville 7.–9.-luokkalaisille
  - kerhotoimintaa suunnataan alueille, joissa on tarjolla vähän harrastetoimintaa lapsille ja nuorille
  - kerhotoiminnan suunnittelussa huomioidaan myös alueen kulttuurinen moninaisuus.

Koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa

1/2

- Haettavana **32 milj. euroa** tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen ja opetusryhmien joustavaan muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan
- Valtion erityisavustusta voidaan käyttää
  - opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi
  - ryhmien jakamiseen tai jakotunteihin
  - avustajien palkkaamiseen
  - erityisopetuksen laadun kehittämiseen tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin.

Koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa

2/2

- Avustuksen määräytymiseen opetuksen järjestäjälle vaikuttavat seuraavat indikaattorit:
  - 30–54-vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden osuus ikäluokasta vuonna 2017
  - työttömyysaste vuonna 2017
  - vieraskielisen väestön osuus vuonna 2017
  - opetukseen käytetty resurssi (euroa/oppilas) vuonna 2018

Alueellisen tutoropettajatoiminnan vakiinnuttaminen

Haettavana **4 milj. euroa** alueellisen tutoropettajatoiminnan vakiinnuttamiseen.

Avustuksen tarkoituksena on kehittää tutoropettajatoimintaa useista opetuksen järjestäjistä koostuvissa verkostoissa. Alueelliset verkostot

- organisoivat ja tukevat tutoropettajatoimintaa ja -koulutusta
- levittävät hyviä toimintamalleja verkoston sisällä ja verkostojen välillä
- etsivät aktiivisesti uusia opetuksen järjestäjiä ja kouluja mukaan tutoropettajatoimintaan
- toteuttavat verkostoitumista edistävää toimintaa ja tapahtumia

Ennakkotieto tulevista perusopetuksen tutoropettajatoiminnan valtionavustuksista:

- Yksittäisille opetuksen järjestäjille suunnattu tutoropettajatoiminnan valtionavustus (6 milj. euroa) haettavana loppuvuodesta 2019

Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa

1/3

- Valtionavustukseen varattu **4 375 000** euroa
- Hakukokonaisuus jakautuu kolmeen osioon (A, B ja C). Kunkin osion avustusta haetaan omalla erillisellä hakemuksella.

A. Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt

- Erityisinä painopisteinä perhepäivähoidon ja päiväkodin oppimisympäristöt, jotka:
  - tukevat lasten tasapainoista kasvua ja kokonaisvaltaista hyvinvointia
  - kannustavat leikkiin ja liikuntaan
  - edistävät lasten luontosuhdetta
  - tukevat lasten omaa kielellistä ja kulttuurista taustaa
  - tukevat lapsen yksilöllisen tuen järjestämistä
  - edistävät päiväkotien ja/tai perhepäivähoidon yhteistä toimintaa

Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa

2/3

B. Esi- ja perusopetuksen oppimisympäristöt

- Avustuksen tarkoituksena on esi- ja perusopetuksen digitalisaation kokonaisvaltainen edistäminen. Kehittämisessä otetaan huomioon muun muassa infrastruktuuri, osaaminen, sisällöt ja palvelut.
- Tavoitteena on luoda malleja toimivista kokonaisratkaisuista, joissa kaikki toimijat ja ratkaisut palvelevat yhdessä samaa päämäärää: laadukasta oppimista ja opetusta opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.
- Kysymyksiä, joihin mm. haetaan konkreettisia ja levitettäviä ratkaisuja:
  - Miten digitalisaatio voi vähentää opettajan ja oppilaan kuormittumista ja helpottaa heidän arkeaan?
  - Miten edistetään oppilaan aktiivista roolia ja osallisuutta teknologian käyttäjänä?
  - Millaiset opetusteknologiset ratkaisut soveltuvat parhaiten erilaisiin oppimistilanteisiin?
  - Miten paikallinen digitaalinen ekosysteemi varmistaa oppilaan tieto- ja viestintäteknologisten taitojen kehittymisen läpi esi- ja perusopetuksen?
  - ...

Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa

3/3

C. Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt

- Avustettavien hankkeiden yleisenä tavoitteena on kehittää lukiokoulutuksen tilaratkaisuja, erityisinä painopisteinä:
- Toimintakulttuurin uudistaminen
  - Kehitetään tilaratkaisuja, jotka yhdistävät fyysisen ja digitaalisen oppimisympäristön pedagogisesti mielekkäällä tavalla, edistävät laaja-alaista osaamista, tukevat oppiaineiden välistä yhteistyötä ja mahdollistavat opiskelijoiden työskentelyn yksin ja ryhmissä.
- Oppimisympäristöjen laajentaminen
  - Keskitytään lukion oppimisympäristöjen laajentamiseen ulos koulurakennuksesta kehittämällä yhteisiä tilaratkaisuja ja yhteistyömalleja muiden lukioiden sekä korkeakoulujen, työelämän ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kansainvälistyminen yleissivistävässä koulutuksessa ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa

- Valtionavustukseen varattu **700 000** euroa
- Hakukokonaisuus jakautuu kahteen hakutyypin, joihin kumpaankin haetaan omalla erillisellä hakemuksella ja lomakkeella:
  - **A. Kansainvälistymisen kehittämishankkeet eli ”tavalliset kv-hankkeet”**
  - **B. Kansainvälistymisen kansallinen kehittämistoiminta** =koordinointihankkeet, OPH:n yhteistyöhankkeet
- Sekä A- että B-tyypin hankkeiden tulee ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteita (Agenda 2030)
- A-tyypissä etusijalla ovat hankkeet, joissa kehitetään **kansainvälisyyden polkuja** varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen ja joissa tuodaan esille kustannustehokkaita ja **innovatiivisia tapoja toimia kansainvälisesti** ja globaalisti ts. matkustamista ulkomaille tuetaan vain rajoitetusti.

Lukiolain toimeenpano ja lukiokoulutuksen laadun kehittäminen

- Valtionavustukseen varattu noin **10 000 000** euroa
- Tarkoituksena on edistää lukiokoulutuksen uudistamista, uuden lukiolain tavoitteiden toteuttamista sekä LOPS 2021 valmistelua ja toimeenpanoa
- Erityisinä painopisteinä:
  - Paikallisen ops-prosessin tukeminen
  - Lukiokoulutuksen johtamisen kehittäminen
  - Lukiokoulutuksen toimintakulttuurin, pedagogiikan ja oppimisympäristöjen kehittäminen
  - Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön kehittäminen
  - Kansainvälisyyden vahvistaminen
  - Lukiokoulutuksen laadunvarmennusmenettelyjen kehittäminen
- Avustusta haetaan ja myönnetään koulutuksen järjestäjäkohtaisesti

Pilottihankkeet lukio-opiskelijoiden oppimateriaalikustannusten alentamiseksi

- valtionavustukseen varattu noin **800 000** euroa
- täydentää syksyn 2018 vastaavaa hakua; nyt vain lukiokoulutuksen järjestäjille
- tavoitteena lukio-opintojen kustannusten alentaminen
  - kehittämällä avoimia digitaalisia oppimateriaaleja
  - uudistamalla pedagogisia toimintaprosesseja ja –tapoja
  - kehittämällä koulutuksen järjestäjien yhteishankintamenettelyjä
- kohdennetaan useamman koulutuksen järjestäjän verkostohankkeille

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Keskustelua ja kysymyksiä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Hankkeiden hallinnosta

Opetusneuvos Teijo Koljonen

Opetushallitus

Valtionavustuksen hakeminen

- sähköisesti
- Y-tunnus
- yhteishankkeet
  - koordinoiva taho tekee hakemuksen, jossa nimetty yhteistyökumppanit ja kuvattu heidän roolinsa
  - yhteishankkeen osapuolten tulee olla hakukelpoisia
  - yhteistyösopimuksia ei liitetä hakemukseen
- muut yhteistyökumppanit: hankkeeseen osallistuvat tahot, jotka ovat mukana hankkeen toteutuksessa, mutta eivät vastaanota valtionavustusta – esimerkiksi yritykset tai yhteisöt, joilta ostetaan palveluita
- pähkinäkuori
- ”koelähtäminen”

The screenshot shows the website of the Finnish Ministry of Education (Opetushallitus). The page is titled 'Valtionavustukset' (State Grants). The navigation menu includes 'Ajankohtaista', 'Kasvatus, koulutus ja tutkinnot', 'Säädökset ja ohjeet', 'Tietopalvelut', 'Rahoitus', 'Opetushallitus', and 'Yhteystiedot'. The 'Rahoitus' menu item is highlighted. The main content area includes a sidebar with a list of categories: 'Valtionosuudet', 'Valtionavustukset', 'Varhaiskasvatus', 'Yleissivistävä koulutus', 'Ammatillinen koulutus', and 'Vanha sivistystyö'. The main text describes the purpose of state grants, mentioning that they support development, pilot, and implementation projects. A 'Lisää aiheesta' (More on the topic) section lists a document: 'Opetushallituksen ohje valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle (2018, pdf)'. There is also a search bar at the top right and a language selector at the top left.

- hyväksyttävät menot: ks. Opetushallituksen ohje
  - tarkemmin hakutiedotteessa ja avustuspäätöksessä
- aiheuttamisperiaate: hankkeelle voi kohdistaa vain ne kustannukset, jotka hanke on aiheuttanut
- myös omarahoituksesta maksettavat menot oltava hyväksyttäviä kuluja
- laskennallisia ja prosentuaalisia yleiskustannuksia ei hyväksytä valtionavustushankkeen kustannuksiksi

- henkilöstömenojen erittely
- henkilöstösivukuluina hyväksytään työnantajan maksamat lakisääteiset sivukulut + lomarahat hankeajalta
- kaikkien hankkeessa työskentelevien henkilöiden, myös osa-aikaisten, on pidettävä työajanseurantaa, joka liitetään loppuselvitykseen
- laitehankinnat hakutiedotteen mukaan
- kohtuullisina matkakustannuksina hyväksytään valtion matkustusäynnön mukaisesti toteutuneet kustannukset

TALOUSARVIO		
Menot	Selite, lyhyt kuvaus	Yhteensä €
Henkilöstömenot [?]	<input type="text"/>	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat [?]	<input type="text"/>	0
Laitehankinnat	<input type="text"/>	0
Palvelut [?]	<input type="text"/>	0
Vuokrat [?]	<input type="text"/>	0
Matkamenot [?]	<input type="text"/>	0
Muut menot [?]	<input type="text"/>	0
Menot yhteensä		0 €
TULOT		
Hankkeesta saadut tulot [?]	<input type="text"/>	0

Päätökset

- päätös sähköisenä linkkinä sekä hyväksytyille että hylätyille hankkeille
  - noreply-osoitteesta
- hyväksytyt kokonaisuudet joko yhteissummana tai menolajeittain eriteltyinä
- mahdolliset rajoitukset avustuksen käytölle (ks. myös hakutiedote)
- valtionavustuksen käyttöaika annettu päätöksessä
- päätöksen hyväksyminen
- lisätietojen antaja
- liitteinä Opetushallituksen ohje ja oikaisuvaatimusosoitus

Muutokset toteutukseen tai talousarvioon hankkeen aikana

- hankkeen yhteyshenkilön vaihtuminen
  - avustuksen saaja voi itse muuttaa päätöslinkistä
- muissa muutoksissa ensin yhteys päätöksessä mainittuun lisätietojen antajaan
  - vähäinen muutos: muutoksesta voidaan sopia sähköpostitse
  - olennainen muutos: tehtävä muutoshakemus
- muutoksista neuvoteltava *etukäteen*

Väli- ja/tai loppuseelvitys

- väliselvitys ei koske kaikkia hakuja
  - tarkoituksena selvittää, ovatko hankkeet käynnistyneet suunnitellusti
  - toimii mahdollisen 2. erän maksatuksen aktivoijana
- ohjeet ja päivämäärät päätöksen kohdassa **Selvitysvelvollisuus**
  - sähköinen linkki selvityslomakkeelle (noreply-osoitteesta)
- loppuseelvityksen tarkastus OPH:ssa kaksivaiheinen: sisällön tarkastus ja talouden tarkastus

Muuta

- kilpailutus
  - avustuksen hakijan tulee selvittää ja ottaa toiminnassaan huomioon mahdollinen velvollisuutensa noudattaa hankintalainsäädäntöä
- arvonlisävero
  - hyväksyttävä kustannus, jos se jää avustuksen saajan lopulliseksi kustannukseksi; hakijan on selvitettävä omasta organisaatiostaan
- eri valtionavustusten ja myös samalle hankkeelle eri vuosina myönnettyjen valtionavustusten kirjanpito tulee pitää erillään toisistaan
- valtionavustus tai osa siitä tulee palauttaa, jos sitä ei ole käytetty päätöksen mukaisesti määräaikana, sitä on jäänyt käyttämättä eikä ole myönnetty lisäaikaa
- Opetushallituksella on oikeus suorittaa avustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia

Hakuajan neuvonta

1/2

Lisätietoja ja neuvontaa

- Puhelimitse ja sähköpostilla
  - Yhteystiedot ja ajankohdat hakukohtaisissa tiedotteissa
- Nettisivuilla vastauksia usein kysyttyihin kysymyksiin

Hakuajan neuvonta

2/2

Neuvontaa Skype-tilaisuuksina

5.3. klo 9 – 11

- Koulutuksellinen tasa-arvo esi- ja perusopetuksessa
- Positiivinen diskriminaatio varhaiskasvatuksessa
- Tutoropettajatoiminnan alueellisten verkostojen vakiinnuttaminen

12.3. klo 9 – 11

- Innovatiiviset oppimisympäristöt yleissivistävässä koulutuksessa ja varhaiskasvatuksessa
- Lukiolain toimeenpano ja lukiokoulutuksen laadun kehittäminen

14.3. klo 12 – 13

- Pilottihankkeet lukio-opiskelijoiden oppimateriaalikustannusten alentamiseksi
- Koulujen kerhotoiminta

19.3. klo 9 – 11

- Kansainvälistyminen yleissivistävässä koulutuksessa ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa
  - Kielten tutoropettajatoiminta
  - Kaksikielinen opetus
-

Kiitos!